

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Türkân Gedik

Nötroncu amca

ÇOCUKLARA ŞİİRLER

ÇOCUKLARA ŞİİRLER

NÖTRONCU AMCA

TÜRKÂN GEDİK

Kapak düzeni : Turhan Oktay

Kapak Baskısı : Aşkın Serigrafi Matbaacılık.

Dizgi Baskı : Osmanlı Matbaası

Baskı Tarihi : Ocak 1979

NÖTRONCU AMCA

Teşekküre geldi
Binalar teker teker,
İki katlılar, üç katlılar...
Onlara katılmadı tek katlılar.
Binaların polisini protesto ettiler.
Yirmi katlılar, otuz katlılar,
Nötroncu Amcaya çukulata getirdiler.
Yerlere dek eğilip selamladılar.
«—Hiç unutmayacağız yaptığınız iyiliği.
Dünyada ilk kez bir bilim adamı
Betonu sevdi.
İnsan dediğin ne ki!
Varsın öldürsünler birbirlerini.
Bizim gibi binalar, ayakta kalmalı.»
Uzun uzun alkışlandı onbeş katlı.
Görgü kurallarını iyi bildiklerinden,
Saygıdeğer bilim adamının zamanını
Almak istemiyorlardı.
Ayrılırken onbeş katlılardan biri,
Oynatarak kadife perdesini:
«—Bağışlayın dedi.
Çok merak ettim de,
Üstünüzde insan giysisi.
Acaba BETONARME mi yaptınız
İçinizdeki iskeleti?..

ALKIŞLANMAYAN ÇOCUKLAR

23 Nisanda çocuklar geçiyor
Renk renk giysileri.
En arkadakilerin donmuş gülüşleri
23 Nisan da çocuklar geçiyor.
23 Nisan çocukların günü.
Ayakkabı boyuyor Ali.
Kolunun tersiyle siliyor
Göz pınarlarında biriken
Özlemleri.
Ama durduramıyor
Yürek çarpıntısını.
Unutamıyor çocuk olduğunu.

23 Nisanda çocuklar geçiyor.
Hasan simit satıyor
Yaşıtlarıyla yürümeye canatıyor.
O da biliyor söylenen marşı.
O da Atatürk'ü çok seviyor.
23 Nisan da çocuklar geçiyor.
23 Nisan çocukların günü.
Anneler alkışlıyor,
Babalar alkışlıyor çocuklarını.
Hasan vermiyor, tuttuğu simidi.
Ali fırçasını durduruyor.
«— Gel,» dese biri
Hasan düşünmeyecek simit tablasını
«— Gel» dese biri
Ali düşünmeyecek boyalı ellerini.
Ama kimse çağırmıyor onları
Kimse görmüyor
Alkışlanmayan çocukları.

ÖĞRETMENİM BANA DA KURDELE TAK!

Okumayı sökenlere
Kırmızı kurdele taktı öğretmenim.
Elmalarını kızarttı,
Onları öptü.
Bize kurdele takmadı,
Bizim emalarımız beyaz kaldı.
Bizi öpmedi.
« —Burası tembel sırası
Tembellere kurdele yok.»
Başımız eğik hepimizin
Yüzümüzde utancı emalarımızın.
«Bana da kırmızı kurdele tak öğretmenim.
Benim de elmamı kızart.»
Beni de öp.»
Düşüme giriyor kurdeleler
Uçlarında çengelli iğneler.
Kaşları, gözleri var.
Tutmak istiyorum kaçıyorlar.
« —Bakkal Amca.
Param yok, papuçlarımı vereyim al.
Çantamı vereyim al,
Bana şu kadar kırmızı kurdele ver,
Bir de çengelli iğne...»

SABAH OLUYOR

Elimde küçülür dünya.
Maviye boyanmış en fazla.
İşte Asya.
İşte Avrupa.
Türkiyem uzanır ortada.
Türkiyem kıpır kıpır.
Türkiyem'de sabah olmakta.
Karanlıkta kalır bir kıta.
İyi geceler ışıksız kalanlara
Çok uzaklarda bir çocuk gülümser
Yeni sabahlara.
El sallarım,
El sallar.
Konuşurum işitir.
Uzaklardaki çocuk, benim dilimi bilir
Selam, tüm uyananlara!
Selam, tüm aydınlananlara!
Bakmayın uzakta olduğumuza.
Birbirimizi görüyoruz ya.
Birbirimizi seviyoruz ya.
Birbirimizi duyuyoruz ya...

DOĞUM

Tüm ağaçlar anne şimdi.
Yakında doğuracaklar
Ve doğan çocuklara
İLKBAHAR adını verecekler.

KÜÇÜK BÜYÜK

Dokuzuncu yılı dünyaya gelişimin
Ve kitaplara göre
Çocuğum.

Sabah erkenden kalkarım,
Münibüslerde muavinlik yaparım,
Para kazanmazsam açım.

BEN ÇOCUK MUYUM?

Oyuncak nedir bilmiyorum,
Mile oynamaya vaktim olmadı.
Yirmi yaşındakilerdir arkadaşım.

Cebimde sigara da taşırım

BEN ÇOCUK MUYUM?

Sıralar yok okuduğum okulda.

Tüm sınavları başardım:

Donmadım soğuktan

Kış geceleri,

Korkmadım karanlıktan,

Aç kaldığımda ölmedim

Üstüm zekâlıyım yaşıtlarımdan

BEN ÇOCUK OLMADAN BÜYÜDÜM.

ALDATMACA

İlköğretimin önemini anlatıyordu öğretmen
— İlköğretim parasız, dedi.

Çocuk, çantasının içindekileri düşündü:

Kitaplarını,
Defterlerini,
Kalemlerini,
Silgisini,
Cetvelini,
Boyalarını,
Atlasını,
Sözlüğünü...

Babasının maaşının yarısı.

Ok gibi sıçradı yerinden,

Gözleri kocaman açıldı:

«— Öğretmenim, kitapçı bizi aldattı.

Hepsinden para aldı.»

BİLGİLERİN SAĞLAMASI

Çocuklar Hayat Bilgisi Dersi Yapalım.
Alın paltolarınızı,
Ne varsa giyin.
Hava soğuk üşümeyin.
Çocuklar,
Hayat Bilgisi Dersi yapalım
Ağaçlı yollardan değil,
Caddelerden yürüyelim.
Alınterine «günaydın!» diyelim.
Grevci Amcaları Selâmlayalım,
Onlara ekmek götürelim.
Soluklarımızı avuçlarına üfleylelim.
Çocuklar, Hayat Bilgisi Dersi yapalım.
Emeğin ucuza satıldığı yerlere gidelim.
Çalıştırılan çocukları görelim.
Onları horlayanlara karşı çıkalım.
Onurlarını bölüşelim.

Çocuklar, Hayat Bilgisi Dersi yapalım.
Gelin,
Gecekondu mahallelerine sapalım.
Dengeli beslenmeyi havaya asalım.
Çocuklar,
Hayat Bilgisi Dersi yapalım
Karnımız acıkınca simit alalım.
Kızarmış piliçleri sergileyen lokantacılara
Ceza yazalım
Vitrindeki pirzolaları utançtan kurtaralım.
Çocuklar gelin,
Bilgilerin sağlamasını yapalım.

ALMANYADAKİ İŞÇİ ÇOCUKLARINA

Sana Türkiyemi anlatırım
Övgüler düzerim yeşiline.
Övgüler düzerim mavisine.
Övgüler düzerim güneşine.
Sen,
Unutursun bakışlarını
Türkiyem'den öte.
Köln dersin,
Hamburg dersin,
Türkiyem küser ilgisizliğine.
Sana Türkiyem'i anlattıkça,
Almanya takılır kirpiklerine.
Gülmeyi unutmuş bir kadın
Senin için çalışır,
Bir baba sırt ağrılarından yakınır.
Gözlerde özlem,
Yüreklerde sızı,
Bavullar açılır gümrüklerde,
Bavullar yürek çarpıntısı,
Almanya bavullarla gelir.
Almanya yorgun kollarla taşınır.
Sana Türkiyem'i anlatamam
Ayırmam seni Almanya'dan
Öfkelenir misin?
Sevinir misin anlayamam.
Utanırım yüzündeki anlamdan
Sana Türkiyem'i anlatamam

SINIFIMIZDA KONUK VAR

Biri girdi sınıfımıza,
Açık pencereden.
Canlandı saksıdaki çiçek,
Sararan yapraklarını dikleştirerek.
İçimdeki bu sevinç neden?
Kimdir yanımda oturan?
Kulağıma güzel sözler fısıldayan?
Kimdir bedenimi sıvazlayan?
Biri girdi sınıfımıza biz görmeden
Biri dolaşıyor aramızda
Yeni bir arkadaş.
Hepimizle sarmaş dolaş
Sınıfımıza hoş geldin GÜNEŞ KARDEŞ.

SAKLANAN IŞIK

Kat kat yapraklar içine
IŞIK saklanmış bir yere.
Sayfaları açıyor çocuk
«— Işık, neredesin ışık?»
Bilinmeyen sayfaların birinde.
Işık sessiz,
Işık, muziplik peşinde.
Önce bir sıcaklık yayılıyor
Yüreğine çocuğun.
Beyninde bir aydınlık,
Gözlerinde bir parlaklık
Buluyor ışığı çocuk.

ÇOCUKLAR DOĞMALI

Çocuklar doğmalı hep
Minicik elli,
Minicik bacaklı.
Çocuklar doğmalı hep
Bir çiçek gibi.
Çocuklar doğmalı hep
Kara gözlü, mavi gözlü.
Yeni sabahlara uyanmalı dünya.
Yeni kokular yayılmalı.
Çocuklar doğmalı hep
Öylesine akıllı.
Yanlışlar utanıp kaçmalı.

BEN SUYUM

Ben suyum.
Doğanın sevinç pırıltılarıyım.
Kimi zaman çeşmelerden akarım
Oluk oluk
Kimi zaman uçuşurum
Bir kar tanesi olup
Ben suyum.
Doğanın sevinç pırıltılarıyım.
Dilersem gökyüzüne yükselirim
Kimseye görünmeden
Dilersem bitki gövdelerinde
Dolaşırım
Ben suyum
Doğanın sevinç pırıltılarıyım
Ağaçlar benimle büyür
Çiçekler benimle
Gülümser,
Bazen bir bardak içindeyim
Bazen gözpınarlarında
Birikirim
Acılarını paylaşıyorum
insanların
Sevinçlerine ortak olurum

OKULUM

Açılınca iki kanadı okulumun
Beni kucaklayacak sanırım.
Kuş gibi çarpar yüreğim
Gözlerimden taşar sevincim.

Sen yaz boyunca özlemim.
Sen iyi davranışlarım
İyi düşüncelerim.
Sen öğretmenim, eğitenim.

Zil sesini arar kulaklarım
Tebeşire hasret parmaklarım
Nerede öğretmenim?
Nerede öğretmenim?

BALTALI ADAMA ÖFKE

Ben küçük bir ağacım daha
Yeni geldim dünyaya.
Konuk sevmeyi öğretti
Ağaç annem bana
Neyin nesi elindeki balta
Boylanacağım,
Genişleyecek köklerim toprakta.
Gel otur, gölgem altına,
Neyin nesi elindeki balta?
Kuşlar, şarkı söylemeye gelir
Dallarına.
Kocamış ağaçlar var uzakta.
Ölmek çok kötü genç yaşta.
Neyin nesi elindeki balta?

YENİ YIL

Kar getirdim ceplerimde
Lapa lapa.
Çiçekler getirdim
Tomurcuk tomurcuk.
Umut getirdim yoksullara
Avuç dolusu.
Sıcacık günler getirdim
Yosun kokulu.
Neşe getirdim
Gülen insanlara.
Başarılar getirdim
Çalışkan çocuklara.
Haydi, karşılayın beni
Konuk geldim dünyanıza.

KÖTÜ KARGALAR

Ben küçük bir serçeyim.
Ötmeyin üstümde kargalar
Çirkin sesinizden ürküyorum

Ben küçük bir serçeyim
Ötmeyin üstümde kargalar
Karalığınızdan korkuyorum

Ben küçük bir serçeyim
Ötmeyin üstümde kargalar,
Sizlerden kuşlar adına
Utaniyorum!..

BEN ÇOCUĞUM

Ne kadar kirlense de yüzüm
Çabuk aklanır yanaklarım.
Kiri tutmaz bedenim,
Ben TEMİZLİĞİM
Kin nedir bilmem,
Aklımda tutmam kötülüğü,
Çatılan kaşları çabuk unuturum,
Ben UNUTMAYIM.
Atın topu tutayım.
Hani nerede ipim?
Uçurtmamı, topacımı getirin!
Ben OYUNUM...
Bakın gözlerime, ben GÜNEŞİM.
Dinleyin, ben ŞARKIYIM.
Açın yüreklerinizi,
Ben SEVGİYİM.
Koklayın ben İLKBAHARIM
Dünyayı çekiyorum gözlerimle
Resim resim,
Bir gün kullanmak için.
Ben, FOTOĞRAF MAKİNESİYİM
Ben İNANIŞIM
Ön yargılarım yok.
Kurtsuz masalları severim en çok
Ve
Usta bir dokumacıyım.
Yeni soluklarla örüyorum yarınları
Ben GELECEK GÜNLERİM.

BARIŞ SAVAŞI

Kılıç ettim elimde kalemi.
Sız uyurken ben savaşacağım,
Tüm duvarlarına dünyanın,
Barış! diye yazacağım.
Savaşların içyüzünü,
Çiğnemen insan onurunu,
Dizlerimde kınayacağım,
Barışı çizeceğim,
Mahalle duvarlarına,
Gökyüzünü maviye boyayacağım.
Kuşların kanatlarında özgürlük.
Mavi denizlerde yüzecek martılarım.
Çayırlarda çiçekler açacak dostça.
Kurtlardan korkmayacak kuzularım.

Ve şoven duygulara inat,
Tüm çocuklarını dünyanın,
Duvar diplerine toplayacağım.
Bebeler büyüyecek gün gün.
Bebeler tek umudum
Bebelerin yüreklerinde yeşerecek
Duvarlara ektiğim tohum.
Duvar dipleri dolacak okul dönüşü...
Karası,beyazı, kıızılderilisi.
Önce hece hece,
Sonra su gibi,
Bir parlaklık yayılacak gözlere
Duvarlar okunacak alfabe yerine.
Kağıtlara barış resimleri çizecek çocuklar.
Barış şarkıları söyleyecek dudaklar.
Çıkarsız sevgiler oluşacak yüreklerde.
Çocuklar dost, Çocuklar elele.
Yedi başlı devi öldürecekler
Yoksul bir mahallede.

BU IRMAK ATATÜRK MÜ

Bir ırmak akıyor
Çağıl çağıl,
Deliyor dağları heybetinden
Özgürlük şarkıları söyleyerekten
Su içiyor, çoban Ali,
Su içiyor Ayşe kız.
Su içiyor, Mehmet Efendi.
Daha bir içesi
Irmakta daha bir coşku
Daha bir hız
Söyle öğretmenim!
Bu ırmak Atatürk mü?

DEVİR

Büyür sıcaklığında tohumlar
Al, yeşert ellerinde
Umutlarımı.
Benim sabrım bitik,
Ellerim kaybetmiş sıcaklığını

KARDAN ADAM

Ne olur kardan adam gülümse!
Canlansın bakışların.
Neşeli ol yaşadığın sürece,
Güneşin çıkacağını düşünme,
Bak bastırıyor yine kar,
Korkma yaramaz çocuklardan,
Ölmeden ölmek niye?
Haydi ne olur gülümse!
Yarın don olabilir,
Dimdik durabilirsin ayakta,
Kafa tutabilirsin güneşe
Koca süpürgeyi kaldırıp gökyüzüne.

YENİDEN

Yürü çocuk,
Kafandaki ıııkla yürü.
Dünde kaldı,
Babanın öğütleri.
Konuş çocuk,
Sor usuna takılanları.
Geçti, söze karışmamak devri.
Yaz çocuk,
Al eline kalemi.
Gel, yeniden düzenleyelim atasözlerini.

DİLEK

Kar yağmasın kış geceleri
Sobamız yok,
Uyuyamıyorum.
Kar yağmasın gündüzleri
Paltom yok
Üşüyorum.

ATATÜRK'Ü ANIYOR ATATÜRKLER

Toplandık anmak için seni
Saatler yetecek mi?
Ayşe'nin gözlerindesin yine
Mavi mavi.
Ali'nin bakışlarındasın.
Sözcük sözcük oluyorsun
Mehmet'in dudaklarında,
Yılların birinde kasım ayı.
Seni anıyor Türk ulusu,
Hep senden söz etmek ne güzel.
Hep seni anmak.
Hep seni seyretmek resimlerde.
Kitaplarda hep seni okumak.
Ve bir gün,
Sen olmak aynalarda.
Türk ulusu ayakta şimdi
Eğik karşında tüm başlar
Atatürk'ü anıyor ATATÜRKLER

KURŞUN SIKMAYIN GELECEKLERE

Bitsin artık bu savaşlar,
Acılar...
Patlamasın o korkunç bombalar
Çiçekler büyüsün dallarında
Bırakın.
Doğayı öldürmeyin
Umutlar büyüyor gün gün.
Bebeler süt emiyor
Kucaklarında annelerin
Mutluluğu öldürmeyin.
Bitmeyen işler duruyor
Ertesi güne
Doymadı insanlar daha
Güneşe,
Doymadı yeşile.
Doymadı denize.
Kurşun sıkmayın geleceklere.
Gelin birleşelim.
Güçlüye karşı.
Sevmeyelim güzeli yok edeni.
Utanç vericidir
Öldürmek insanı
İnsanlığımızı öldürmeyelim.

EĞER

Güneş olmasa eğer
Gece ne yapar?
Nasıl aklar
Karalarını...
Gece olmasa eğer
Güneş ne yapar?
Nasıl gösterir aklığını?

BİLMECE

Bir arkadaşım var
Öyle hünerli
Bahar yapıverdi
Bir kış gününü.
Bir arkadaşım var
Öyle hünerli
Evde otururken bir gün
Uzaya götürüverdi beni.
Bir arkadaşım var
Öyle hünerli
Aydınlattı tüm karanlık yolları
Ağlarken güldürüverdi beni.
Bir arkadaşım var
Öyle hünerli.
Ondan öğrendim
Duymayı
Düşünmeyi
O, süsledi
Kafamın içini.

BİLDİRİ

«Uyu uyu, yat uyu»,
Değil artık alfabeler.
Çocuklar;
Yeterince uyumalılar.

BİZ 23 NİSANIZ

Biz baharız tohum tohum.
Bol su verin,
Bol ışık verin,
Yeşermeye hazırız.
Biz baharız.
Tomurcuk tomurcuk,
Kıpır kıpır içimizdeki doğa.
Yeni uyanışlar kafamızda.
Biz baharız çiçek çiçek.
Yanaklarımızda pembe güller,
Sesimizde kuşlar öter.
Biz baharız umut umut,
Murat, Oytun, Ufuk.
Yağmur oluruz Türkiyemin üstüne
Bereket bereket,
Işık oluruz,
Türkiyemi aydınlatırız.
Biz, 23 Nisanız,
Dostluklara açık yüreklerimiz.
Umutlarınızı verin ellerimize
Yeşertiriz.
Biz Mustafa Kemalleriz.
23 Nisanlarda yeniden doğarız

GÜNEŞ TUTULMASI

Güneşi tutukladılar bir öğle üstü.
Fotoğraflar çekildi,
Gazeteler yazdı.
Haber her yere yayıldı.
Güneş tutuldu.
Güneş tutuldu.»
Dünyayı aydınlatmakmış suçu.
İnsanlar görmek için
Soruşturmayı,
Gökyüzüne tuttular ıslı camları.
Güneş kavgacı.
Güneş güçlü.
Güneşe zincir vurmak kolay mı?
Dünyaya yayılmış binlerce kolu.
Silkeleyip önüne çıkan ayı.
Yeniden aydınlattı yeryüzünü.
Daha aklaştı ışığı.

DEĞİŞİM

Cepleri doldukça
Yüređi yoksullaştı.
Birgün,
Anlamını unuttu sevginin
Yüređini cebinde gezdirmeye başladı.

BİRİKİM

Sana gelmek istiyorum

Bulut amca.

Buhar yapsın beni.

Söyle Güneşe

Yağmur damlaları biriktirdim içimde.

ÇOCUKLAR MIZIKÇI DEĞİLDİR

Toplandı tüm çocukları
Dünyanın
Asyalı, Afrikalı, zenci...
Kiminin açtı karnı,
Kiminin karaydı rengi.
Fakat,
Tümünün küçüktü elleri,
Tümünün gülüyordu gözleri
Oturup bölüştüler sevgiyi,
Bölüştüler ekmeği.
Top oynadılar,
Uçurtma uçurdular akşama dek.
Kimse mızıkçılık etmedi.

UMUT

Bir umutsunuz
Karamsar günlerimde:
Ahmetler,
Mehmetler,
Ayşeler...
Utanır sizi görünce gözyaşlarım
Geri dönerler...

ERİK AĞACI

Bu telaşın ne
Erik ağacı?
Arifeden giyinmiş
Çocuklar gibisin.
Gözlerindeki bu sevinç,
Yüzündeki bu neşe
Aldanma her gülen yüze.
Aldanma güneşe.
Birden solabilir çiçeklerin,
Güdük kalır eriklerin,
Öğüdümü dinle erik ağacı.
Çiçeklenme herkesden önce.
Aldanışlar karışır
Acele işe.

KIRMIZI GÜLDEN DİLEĞİM

Kırmızı gül,
Ne olur,
Sen,
İyi insanların
Yakasına takıl.

HANI BANA

Noel Baba
Demiřler
řu sakallı Amcaya.
Armaęanlar getirmiř torbasında.
Giysiler, oyuncaklar,
Yastık altlarına koyuyormuş
Kimi çocukların.
Kiminin de ağaç dallarına
Noel Baba hani bana?..

?

Yeni olan şey
Eskiye yeğdir.
Öyleyse büyükler,
Çocukların
İzinden yürümelidir.

KIR ÇİÇEKLERİ

Onlar kır çiçekleriydi,
Dağ başlarında açan.
Özensiz büyüyen,
Ve güneşi bolca içen.
Onlar kır çiçekleriydi.
Kırılırdı sapsarı yağmurdan,
Rüzgardan.
Ayak altında ezilirlerdi
Kimi zaman.
Onlar kır çiçekleriydi.
Mineler, nergisler, menekşeler
Vazolara konurlardı
Kıcnuk gelmediği zaman.
Onlar kır çiçekleriydi.
Daha güzeldiler,
Laleden, gülden
Ve daha kalabalıktılar,
Serde yetişenlerden.

Değerli Çocuklar;

Türkân Gedik bu kitabında sizlerin o çok boyutlu, rengârenk evreninize eğildi. Yalnız Türkiye’de değil, tüm dünyada acı, üzüntü ve yeksulluk içinde, ayakta durabilmenin yollarını arayan yarının büyüklerine yaşanmış olaylardan kesitler sunuyor bu yapıt.

Ezilmiş, hor görülmüş çocukların özlemlerini, dünyaya bakış açılarını ve kimi toplumsal olayları eleştirilerini şiirlerle anlatıyor Türkân öğretmen. Bu şiirleri yazarken gerçeklerden hiç ayrılmamış. Yılların kazandırdığı öğretmenlik deneyimini, gözlemleri ve izlenimleriyle birleştirip olanca içtenliği ve duyarlılığıyla «Nötroncu Amca»yı yazdı sizler için.

Bu kitabı okurken zaman zaman gülecek, zaman zaman üzüleceksiniz. En acı olayları, bu olayların yaratıcılarıyla ince ince alay ederek gülmece biçiminde de aktarmış Türkân öğretmen.

Kısacası dünya olaylarını, çocukların uğradıkları haksızlıkları duyarak ve severek okuyacağınız bir yapıt «Nötroncu Amca» Sevgiler hepinize.

TURHAN OKTAY